

Omgevingsstudie N605 Volkel

Landschapsonderzoek N605

Gemeente Uden

17 november 2020

Project
Opdrachtgever

Omgevingsstudie N605 Volkel
Gemeente Uden

Document
Status
Datum
Referentie

Landschapsonderzoek N605
Definitief 02
17 november 2020
119435/20-017.434

Projectcode
Projectleider
Projectdirecteur

119435
ir. R.F. Vromans
dr. ir. A.S. van Beinum

Auteur(s)
Gecontroleerd door
Goedgekeurd door

dr. A.M. Conijn
ir. R.F. Vromans
ir. R.F. Vromans

Paraaf

Adres

Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs B.V. | Deventer
Stationsweg 5
Postbus 3465
4800 DL Breda
+31 (0)76 523 33 33
www.witteveenbos.com
KvK 38020751

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Witteveen+Bos is gecertificeerd op basis van ISO 9001.

© Witteveen+Bos

Niets uit dit document mag worden vervaelvoudigd en/of openbaar gemaakt in enige vorm zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Witteveen+Bos noch mag het zonder dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd, behoudens schriftelijk anders overeengekomen. Witteveen+Bos aanvaardt geen aansprakelijkheid voor enigerlei schade die voortvloeit uit of verband houdt met het wijzigen van de inhoud van het door Witteveen+Bos geleverde document.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Project N605	5
1.2	Alternatieven	5
1.3	Noodzaak landschapsonderzoek	6
2	BEOORDELINGSKADER	7
2.1	Studiegebied	7
2.2	Beleidskaders landschap en cultuurhistorie	7
2.2.1	Nationale omgevingsvisie (Ontwerp NOVI, juni 2019)	7
2.2.2	Provinciaal beleid	7
2.2.3	Gemeentelijk beleid	8
2.3	Beoordelingskader	9
2.4	Beoordelingsschaal	9
3	REFERENTIESITUATIE	10
3.1	Landschap	10
3.2	Cultuurhistorie	15
4	EFFECTBESCHRIJVING	19
4.1	Alternatief A Westelijke randweg	19
4.1.1	Aanvullende effecten variant A2 Westelijke randweg lange variant	20
4.1.2	Aanvullende effecten variant A1 Westelijke randweg westelijk langs Volkel-West	20
4.2	Alternatief B Huidige tracé Leeuwstraat	21
4.3	Alternatief C Oostelijke randweg	21
4.4	Alternatief D Huidige tracé Zeelandsedijk	22
5	EFFECTBEOORDELING	24
5.1	Overzicht	24
5.2	Alternatief A	24

5.3	Alternatief B	24
5.4	Alternatief C	25
5.5	Alternatief D	25

	Laatste pagina	25
--	----------------	----

	Bijlage(n)	Aantal pagina's
--	-------------------	------------------------

-

1

INLEIDING

1.1 Project N605

Ten westen van Volkel ligt de N605. De aansluiting van de N605 op de N264 is al jaren onderwerp van gesprek bij de provincie Noord-Brabant en de gemeente Uden. De mogelijkheid van het omklappen de N605 bij Volkel naar de Zeelandsedijk is een variant die al diverse keren in studie is bekeken.

Het gevoel dat de weg toch omgeklapt dan wel aangepast zou moeten worden, blijft wel onderwerp van gesprek bij bewoners van Volkel. Vanuit de gemeente Uden en de provincie Noord-Brabant is er een sterke wens een integrale afweging te maken over de N605, waarbij de omgevingsstudie ingaat op de brede leefomgeving van de N605. Het doel van de omgevingsstudie is integraal te onderzoeken welk alternatief voor de aansluiting bij Volkel van de N605 op de N264 de voorkeur heeft en wat de effecten zijn van de verschillende alternatieven. Een dergelijke integrale studie past binnen de nieuwe werkwijze van de omgevingswet en is opgebouwd rond de doelstellingen van de Omgevingswet; waaronder oog op het beschermen van de fysieke leefomgeving (veilige en gezonde fysieke leefomgeving en goede omgevingskwaliteit) en het vervullen van maatschappelijke behoefte (woonomgeving en economische omgeving). De urgentie van dit onderzoek is op dit moment groot, omdat de provincie werkt aan het verbeteren van de N264. De aansluiting van de N605 (Nieuwe Udenseweg / Leeuwstraat / Brabantstraat) en de Zeelandsedijk maken hier onderdeel van uit.

1.2 Alternatieven

In samenspraak met de klankbordgroep zijn een viertal oplossingsrichtingen opgesteld voor de N605 rond Volkel, te weten:

Alternatief A Nieuwe Westelijk randweg

De oplossingsrichting voor de nieuwe randweg gaat om de mogelijke nieuwe uitbreidingslocatie voor het dorp Volkel Niemeskant heen en sluit ter hoogte van Volkel West direct aan op de N264.

Variant A1 Westelijk langs Volkel-West

Een variant op de Nieuwe Westelijke randweg is de randweg niet op de huidige locatie aan te sluiten op de N264, maar de randweg ten westen van Volkel West te laten lopen en net voor de fietsonderdoorgang onder de N264 met een nieuwe T-kruising aan te sluiten op de N264.

Variant A2 Lange variant

Een tweede variant op de Nieuwe Westelijke randweg is om de randweg reeds vanaf de splitsing met de Zeelandsedijk te starten. De weg gaat om het buurtschap Schadron heen en volgt deels het hoogspanningstracé.

Alternatief B Huidig tracé Leeuwstraat

De oplossingsrichting betreft het huidige tracé van de N605 over de Leeuwstraat, maar dan heringericht volgens het principe van duurzaam veilig.

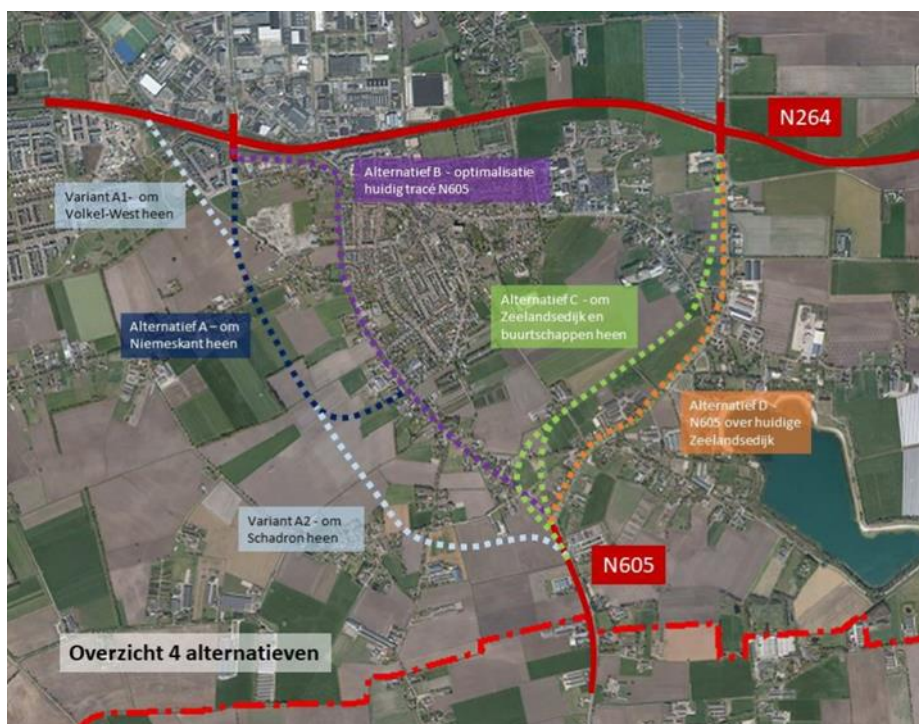
Alternatief C Nieuwe Oostelijke randweg

Het tracé van deze oplossingsrichting buigt vanaf de splitsing bij de molen in een bocht om of oostelijk langs de molen en loopt vervolgens parallel aan de watergang langs de Hoge Ree om ter hoogte van de rotonde weer aan te sluiten op de N264.

Alternatief D huidig tracé Zeelandsedijk

De oplossingsrichting volgt het tracé van de huidige Zeelandsedijk. Net als bij variant B zal de huidige weg dan moeten worden heringericht volgens de principes van duurzaam veilig. Daarbij zullen tevens flankerende maatregelen getroffen moeten worden om de bestaande route van de N605 over de Leeuwstraat te ontmoedigen.

Afbeelding 1.1. De vier alternatieven voor aanpassing van de N605 bij Volkel

1.3 Noodzaak landschapsonderzoek

Aanpassing van een weg, of aanleg van een nieuwe weg heeft op lokale schaal behoorlijke impact op het landschap. Vanuit de omgeving is dan ook het verzoek gekomen de effecten op landschap en cultuurhistorie gedetailleerder te onderzoeken dan tot dusver gedaan is voor N264. Mede daarom is het aantal alternatieven uitgebreid. Voor het landschapsonderzoek is specifiek aandacht gevraagd voor de ruimtelijk-visuele effecten en effecten op cultuurhistorie.

2

BEOORDELINGSKADER

2.1 Studiegebied

Het studiegebied voor dit project is het ruimtebeslag van de vier hierboven beschreven alternatieven. Voor landschapsonderzoek geldt echter dat een ingreep invloed heeft om een gebied groter dan enkel het ruimtebeslag. De ingreep kan namelijk effect hebben op de inhoudelijke en fysieke kwaliteiten van een landschapstype of een historisch geografische structuur die dit ruimtebeslag overschrijdt. Onder de beleefde kwaliteiten van het landschap valt zichtbaarheid, dit wordt in dit gebied grotendeels bepaald door de openheid. De effecten van de ingreep zijn zichtbaar tot de eerste lijn met bebouwing of opgaande beplanting.

2.2 Beleidskaders landschap en cultuurhistorie

2.2.1 Nationale omgevingsvisie (Ontwerp NOVI, juni 2019)

In de nationale omgevingsvisie is binnen toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied beleidskeuze 4 landschapskwaliteit benoemd. Omdat landschap bijdraagt aan (lokale) identiteit en uitnodigt tot cultuurhistorische en ecologische beleving dient zorgvuldig met het landschap omgegaan te worden. Het behouden en ontwikkelen van onze landschappen en het behouden en versterken van cultureel erfgoed en landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten zijn van nationaal belang. Daarom worden de unieke cultuurhistorische, landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten van onze Nederlandse landschappen bij ontwikkelingen in het landelijk gebied behouden en versterkt. De gemeente Uden valt hierbij onder zandlandschappen. Regionale partijen werken op een gedetailleerder schaalniveau de unieke landschappelijke kwaliteiten en de onderliggende waarden gebiedsgericht uit.

2.2.2 Provinciaal beleid

Omgevingsvisie Noord-Brabant waar het gaat om ontwikkelen en beschermen van de fysieke leefomgeving geldt een belangrijke rol voor de gemeente. Door initiatieven verenigbaar te maken met voorwaarden die vanuit bodem, (grond)water, lucht, natuur, landschap, archeologie en cultuurhistorie nodig zijn, blijven landschappelijke kwaliteiten en waarden behouden. Het aspect Erfgoed & Cultuurhistorie kreeg in het planMER behorend bij de Omgevingsvisie een redelijk goede beoordeling, maar de bescherming van de landschappelijke waarden vraagt aandacht. Brabant kent veel historisch waardevolle monumenten en landschappen. De zichtbaarheid hiervan kan op enkele punten nog verbeterd worden.

Omgevingsverordening Noord-Brabant

De omgevingsverordening bevat de omgevingswaarden, de algemene regels en instructieregels richting programma's, omgevingsvergunning of projectbesluit. In deze omgevingsverordening is in het projectgebied enkel langs de Brabantstraat een complex van cultuurhistorisch belang gedefinieerd. Hiervoor geldt dat alleen de bestaande bebouwing en de bestaande planologische gebruiksactiviteit zijn toegelaten.

In afwijking van het eerste lid is nieuwvestiging van functies mogelijk als is onderbouwd dat dit:

- 1 bijdraagt aan het behoud of het herstel van het cultuurhistorisch karakter van het complex;
 - 2 past binnen de ontwikkelingsrichting van het gebied waarin het complex is gelegen.
- Deze instructieregels werken door op gemeentelijk niveau.

2.2.3 Gemeentelijk beleid

Het gemeentelijk beleid met betrekking tot landschap, cultuurhistorie en archeologie kent een hoger detailniveau dan nationaal of provinciaal niveau. Daarnaast dient het gemeentelijk beleid te passen binnen nationaal en provinciaal beleid. Om deze reden wordt het gemeentelijk beleid voor dit landschapsonderzoek gebruikt.

Wonen op de rand van de Peelhorst - Een cultuurhistorische waardenkaart van de gemeente Uden¹

De cultuurhistorische waardenkaart van de gemeente is gebaseerd op een gebiedszonering vanuit cultuurlandschappen. Deze verdeling volgt uit historische landschapstypen zoals terug te zien op de Topografisch Militaire kaart van Nederland die voor Noord-Brabant tussen 1836 en 1843 is opgesteld. De hoofdlandschapstypen zijn vervolgens opgedeeld in sub criteria gebaseerd op:

- verschil in vorm, regelmaat en positionering;
- verschil in historisch en hedendaags grondgebruik;
- verschil in genese;
- verschil in natte/droge omgeving;
- verschil in openheid/geslotenheid voor wat betreft opgaand groen.

Landschapselementen zijn op gemeentelijke schaal niet gekarteerd. Historische bouwkunde is gebaseerd op verschillende bronnen waaronder de rijksmonumenten, gemeentelijke monumenten en beeldbepalende panden.

Welstandsnota²

De Welstandsnota van de gemeente Uden uit 2013 volgt de lijn 'welstandtoezicht, nee tenzij'. Dit leidt ertoe dat het college van Burgemeester en Wethouders een keuze maakt of welstandtoezicht noodzakelijk is. In de gemeente Uden zijn veel gehuchten ontstaan vanuit een agrarische bebouwingslinten. Deze historische bebouwingslinten bestaan uit losjes gegroepeerde bebouwing die een sterke relatie met de vestingsas en het omliggende landschap behouden hebben. Dit ontstaat voornamelijk door de vele doorzichten tussen de bebouwing door. In de gemeente Uden zijn 14 bebouwingsclusters aangewezen waarvan Kooldert/Hoge Randweg, Brabantstraat, Heikant en Oosterens relevant zijn voor deze effectstudie.

Beeldkwaliteitsplannen

De welstandscommissie van de gemeente Uden maakt met regelmaat beeldkwaliteitsplannen voor nieuwbouwwijken. Omdat deze een groter gebied beslaan dan het studiegebied voor dit project wordt hieronder per beeldkwaliteitsplan toegelicht wat er over het wegtracé vermeld wordt in het beeldkwaliteitsplan:

- Velmolen Oost 2016³: hierin wordt de groene en landelijk groen zone langs de Boekelsedijk benoemd. Deze 'groene vinger' verbindt het stadspark van Uden met het buitengebied en dient bij voorkeur open te blijven;
- Velmolen Buiten 2008⁴: hierin wordt enkel benoemd dat de Boekelsedijk de begrenzing van het gebied is en dat twee woonhuizen langs de Boekelsedijk meegenomen zijn in dit Beeldkwaliteitsplan;

¹ RAAP, 2014, Wonen op de rand van de Peelhorst - Een cultuurhistorische waardenkaart van de gemeente Uden.

² Gemeente Uden, 2013, Welstandsnota Uden.

³ Gemeente Uden, 2016, Beeldkwaliteitsplan Velmolen Oost fase 3.

⁴ Gemeente Uden, 2011, Beeldkwaliteitsplan Velmolen Buiten.

- Volkel West 2009¹: hierin wordt benoemd dat de Boekelsedijk een belangrijke rechtstreekse fietsverbinding naar Uden is en dat een groene buffer aangehouden wordt van 20 m langs de weg;
- Hemelrijk 2010²: de Zeelandse dijk wordt hierin herhaaldelijk benoemd als ontsluitingsweg. De ruimtelijke kenmerken zijn opgenomen in de beschrijving van de huidige situatie (hoofdstuk 3).

2.3 Beoordelingskader

Tabel 2.1 bevat het beoordelingskader voor de aspecten landschap en cultuurhistorie. De alternatieven worden elk op dezelfde criteria beschreven en beoordeeld. Effecten zijn verschillend, maar door steeds dezelfde criteria toe te passen zijn de resultaten objectief te vergelijken. Deze standaardmethoden zijn beschreven in 'De waarde van landschap'³ en 'Handreiking cultuurhistorie in m.e.r en MKBA'⁴. Hierin worden de waarderingscriteria beoordeeld op inhoudelijke, fysieke en beleefde kwaliteit. De waardering van de inhoudelijke kwaliteit is bepaald aan de hand van samenhang, representativiteit, zeldzaamheid en informatiewaarde. De fysieke waarde is bepaald door gaafheid, conservering en vervangbaarheid, terwijl de beleefde kwaliteit volgt uit zichtbaarheid, herinneringswaarde en herkenbaarheid.

Tabel 2.1. De beoordelingscriteria voor landschap en cultuurhistorie

Aspect	Waarderingscriteria	Fase	Methode
landschap	landschapstype en -structuur	gebruik	kwalitatief d.m.v. bureaustudie en GIS-analyse
landschap	ruimtelijk-visuele kenmerken	gebruik	kwalitatief d.m.v. bureaustudie en GIS-analyse
landschap	aardkunde	gebruik	kwalitatief d.m.v. bureaustudie en GIS-analyse
cultuurhistorie	historische geografie	gebruik	kwalitatief d.m.v. bureaustudie en GIS-analyse
cultuurhistorie	historische stedenbouw	gebruik	kwalitatief d.m.v. bureaustudie en GIS-analyse
cultuurhistorie	archeologie	gebruik en aanleg	kwalitatief d.m.v. bureaustudie en GIS-analyse

2.4 Beoordelingsschaal

De beoordelingsschaal die voor de verschillende criteria is opgesteld is gelijk. Dit zorgt ervoor dat de effecten vergelijkbaar zijn. De beoordelingsschaal voor het effect op alle criteria voor landschap en cultuurhistorie is weergegeven in tabel 2.2.

Tabel 2.2. De beoordelingsschaal voor de verschillende criteria bij landschap en cultuurhistorie

++	geheel van beleefde, fysieke en inhoudelijke kwaliteit in het plangebied neemt sterk af
-	één of twee van de beleefde en/of fysieke en/of inhoudelijke kwaliteiten in het plangebied neemt af
0	neutraal, geen effect ten opzichte van de referentiesituatie
+	één of twee van de beleefde en/of fysieke en/of inhoudelijke kwaliteiten in het plangebied neemt toe
++	geheel van de beleefde, fysieke en inhoudelijke kwaliteit in het plangebied neemt sterk toe

¹ Gemeente Uden en BAS Architectuur BV, 2009, Beeldkwaliteitsplan Volkel West.

² Bureau Verkuylen, 2008, Bestemmingsplan BillyBird Park Hemelrijk.

³ Bel en Soepboer, 2011, De waarde van landschap, In: toets 01 2011.

⁴ Ruigrok en Bel, 2008, Handreiking cultuurhistorie in m.e.r en MKBA.

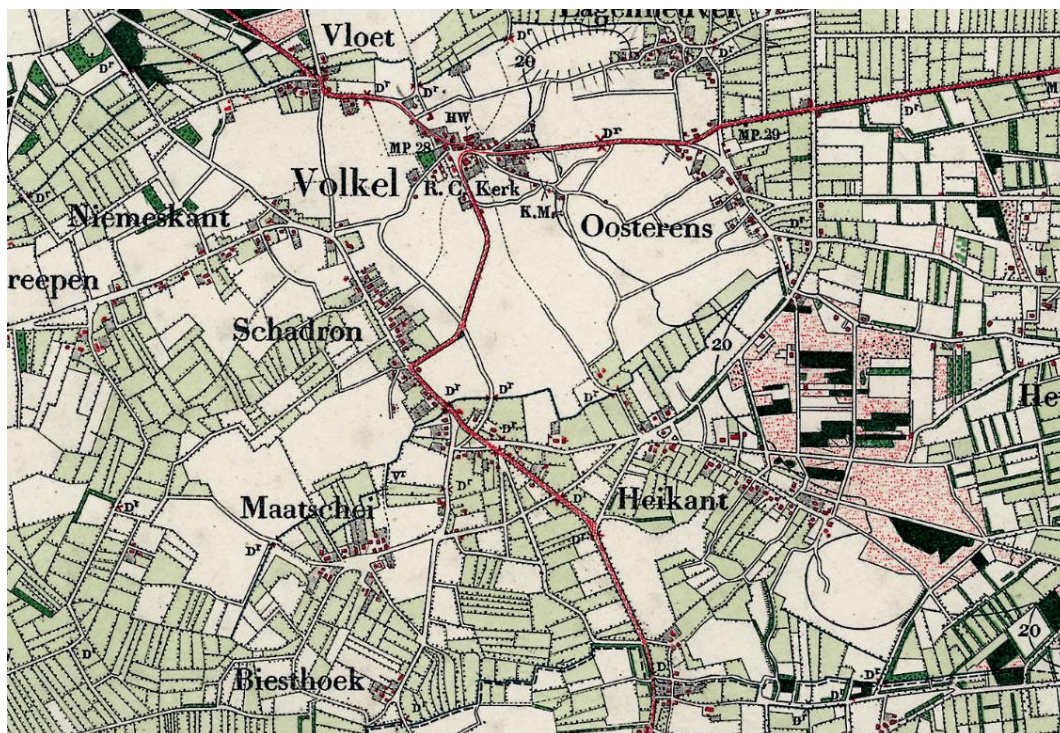
REFERENTIESITUATIE

3.1 Landschap

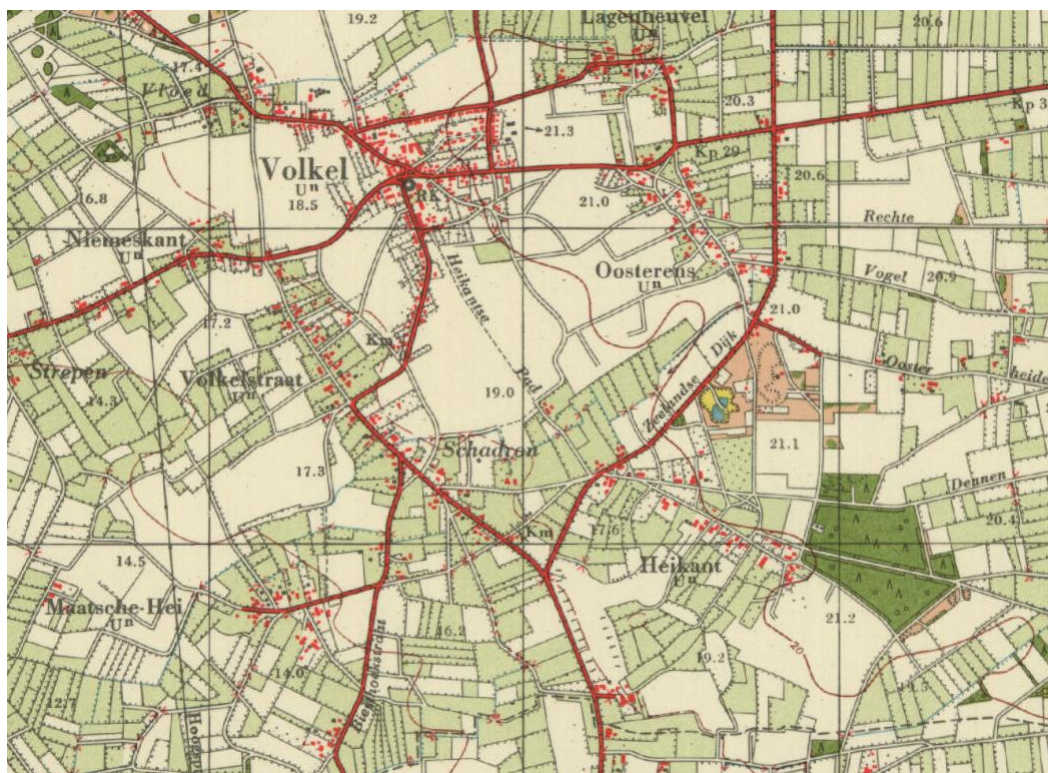
Landschapstype en -structuur

Het studiegebied ligt in het Noord-Brabantse zandlandschap, in De Peel. Dit landschap ligt op de Peelrandbreuk. Aan de oostzijde van deze breuk wateren de waterlopen af van de Peel, loodrecht op het dal van de Leijgraaf wat zorgt voor de kenmerkende oost-west oriëntatie van het landschap. Van oudsher zijn hier drie landschapstypen te onderscheiden: 1) de voormalige kampontginningen op de dekzandvlakten, op de overgang tussen 2) het lagere beekdal en 3) de hogere heidegronden. Historisch gezien waren deze overgangszones tussen de nattere beekdalen en droge heidegronden de plek waar de meeste dorpen ontstonden. De gronden zijn hier goed voor akkerbouw op de essen. Daarnaast ligt het dichtbij de hooilanden in het beekdal en de gemeenschappelijke heidegronden op de zandrug. Inmiddels zijn zowel de heidevelden en de beekdalen ook (deels) in gebruik genomen voor akkerbouw. Doordat de verschillende landschapstypen tegenwoordig allen grootschalig open verkaveling hebben en voor akkerbouw gebruikt wordt, is het onderscheid en de samenhang niet of minder goed zichtbaar. Afbeelding 3.1 tot 3.3 laat in bovenaanzichten zien hoe het landschap in het projectgebied zich ontwikkeld heeft. In 1925 was de ontginning van het veen nog in volle gang en beperkte zich voornamelijk rond de doorgaande wegen. In 1965 is significante uitbreidingen van de dorpen te zien, langs de hoofdwegen, maar ik langs nieuwe wegen daaromheen. In 2015 is de kleinschalige verkaveling van voorheen niet meer terug te herkennen in het dichtbebouwde landschap met grote open akkers.

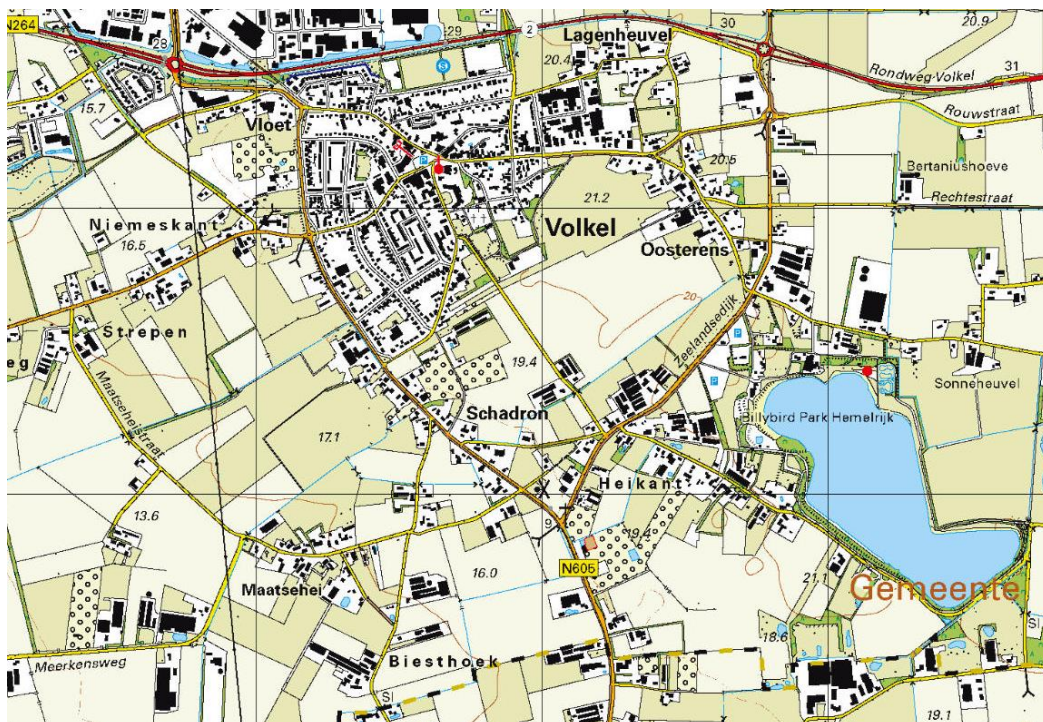
Afbeelding 3.1 Het project gebied in 1925 (Topotijdreis.nl)

Afbeelding 3.2 Het projectgebied in 1965 (Topotijdreis.nl)

Afbeelding 3.3 Het projectgebied in 2015 (Topotijdreis.nl)

Voormalige kampontginningen met plaatselijk essen

De oude akkerlandcomplexen met essen liggen vaak iets hoger in het landschap waar de bodem geschikt was voor akkerland. In de Late Middeleeuwen zijn veel perceelscheidingen van deze akkers verwijderd, omdat voor de groeiende bevolking meer akkerland nodig was. Dit resulteerde in de open akkers (bruin in afbeelding 3.4) die ook rond Volkel te vinden waren in de 19^e eeuw. Grootschalige ruilverkaveling heeft ervoor gezorgd dat de historische perceelstructuur in het studiegebied niet meer zichtbaar is.

Waar de Brabantstraat en de Zeelandsedijk samenkomen ligt een kleinschalige kampontginning met gemengd grondgebruik (lichtbruin in afbeelding 3.4, maar niet zichtbaar vanwege de rode molenbiotoop). Omdat de kleinschaligheid, de houtsingels en het gemengd grondgebruik nauwelijks meer is terug te vinden, zijn de contrasten met het omliggende landschap zeer beperkt en herinnert het niet meer aan de voormalige kampontginning.

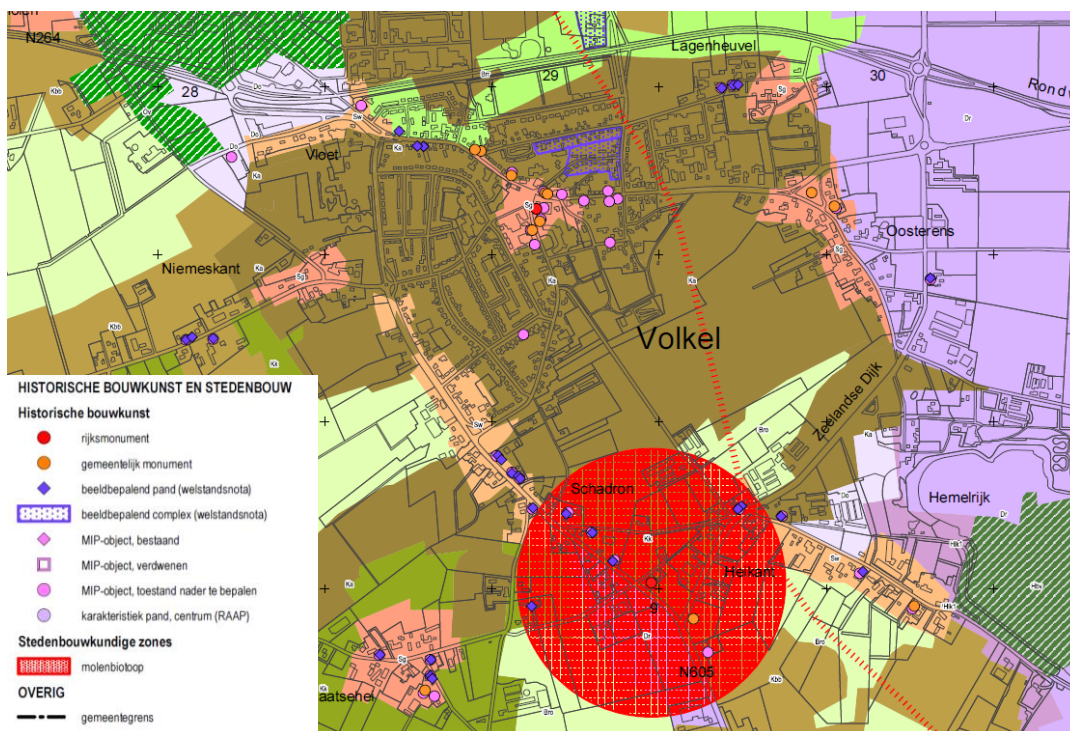
Beekdalen en broeken

Ingeklemd tussen de open akkers ligt aan de westzijde van de Leeuwstraat onregelmatig verkaveld broek met een halfopen structuur (lichtgroen in afbeelding 3.4). Zo'n broek functioneerde als afwatering van de hoger gelegen venen in De Peel. Deze afwateringsstromen zijn in de gemeente Uden geen beken gebleven nadat de veengebieden ontgonnen waren en de watertoevoer opdroogde. De droogdalen bleven echter zichtbaar in het landschap doordat deze iets lager en natter waren dan het omliggende overgangsgebied. De broeklanden werden voornamelijk gebruikt voor weide- en hooiland. Als gevolg van de herinrichting na de Tweede Wereldoorlog is ook hier weinig van de kleinschaligheid van het historische broekgebied terug te zien.

Oude heideontginningen

Ten oosten van Oosterens loopt de Zeelandsedijk door regelmatig verkaveld veld met een halfopen structuur (donkerlila in afbeelding 3.4). Nadat de open akkers volledig in cultuur gebracht waren, werd vanaf de 19^e eeuw ook de heide ontgonnen. Hoewel de bossen en perceelbeplanting inmiddels door schaalvergroting is verdwenen, liggen de gehuchten en boerderijerven nog vaak op de oorspronkelijke plaats, omdat bij de (latere) ontginning de hoofdstructuur van wegen grotendeels in stand gebleven is. De oude heideontginning rondom Vloet (lichtlila in afbeelding 3.4) was een onregelmatig verkaveld veld met halfopen-structuur. Dit is tegenwoordig volledig bebouwd.

Afbeelding 3.4. Cultuurhistorische waardenkaart gemeente Uden, uitsnede studiegebied rond Volkel (bruin = open akker; licht bruin = kampenlandschap met verspreide bebouwing; donkergroen = kleinschalige kampontginning met gemengd grondgebruik; Lichtgroen = onregelmatig verkaveld broek met halfopen structuur; lichtlila = onregelmatig verkaveld veld met halfopen structuur; Donkerlila = regelmatig verkaveld open vel met halfopen structuur; oranje = historische kern met huispercelen, type weggehucht; Donkeroranje = historische kern met huispercelen, dorpskern)

Ruimtelijk-visuele kenmerken

Het voormalige kleinschalige en besloten kampenlandschap rondom Volkel is al sinds de Late Middeleeuwen niet meer herkenbaar. De open akkers laten vooral vanaf de randen van de dorpen vergezichten zien. In het relatief vlakke landschap zijn deze open vergezichten enkel vanaf de randen van de dorpen te zien, zoals vanaf de huidige Leeuwstraat of de Zeelandsedijk, of de kleinere landweggetjes naar de oudere gehuchten of boerderijerven. Tussen de bebouwing door is een grootschalig open akkerbouwlandschap zichtbaar, met aan de middenverre horizon (maximaal 500 m van de weg) over het algemeen boerenbedrijven of opgaande beplanting.

Dit zicht op akkerlandschappen is kenmerkend voor het Noord-Brabantse zandlandschap. Doordat dorpsuitbreiding van Volkel voornamelijk binnen de Leeuwstraat en de Zeelandsedijk heeft plaatsgevonden zijn op deze wegen de doorzichten en daarmee de relatie met het open landschap goed behouden gebleven. Hierdoor is vanaf deze wegen onmiddellijk duidelijk dat men zich in het buitengebied bevindt.

Vanaf de Brabantstraat richting het westen is dankzij de oost-west oriëntatie van de waterlopen en de Lage randweg nog goed zichtbaar dat waterlopen oostwaarts richting de Leijgraaf afwaterde.

Ten westen van Vloet ligt een droogdal, een voormalig broek. Dit is sinds 2018 een landschapspark, vernoemd naar de voormalige afwatering Meulenreek. Dit landschapspark is een open groen stukje tussen uitbreidingswijken van Uden-Zuid en Volkel-West. Deze openheid onderscheidt niet alleen de uitbreidingen van Uden van die van Volkel, maar biedt ook open groene ruimte nabij dichtbebouwd gebied. Het verbindt tevens het stadspark van Uden met het buitengebied.

De *Boekelsedijk* (volgend van noord naar zuid) is aan westzijde het landschapspark Meulenreek te zien en vervolgens open agrarisch landschap. Aan de oostzijde ligt in het noorden eerst de uitbreidingwijk Volkel-West en na een kort stuk grasland volgt een opslagplaats voor bestratingsstenen, welke door struikbeplanting aan het zicht is ontnomen. Langs de westzijde wordt de weg begeleid door laanbeplanting.

De *Leeuwstraat* (volgend van noord naar zuid) heeft aan de westzijde een afwisselend zicht. Het kleine aantal boerderijerven geeft ruim zicht op het open akkerland. Verder zuidelijk worden de zichten steeds verder. De oostzijde van de Leeuwstraat is grotendeels bebouwd door woonhuizen uit de aangelegene uitbreidingswijken van Volkel. De Leeuwstraat wordt aan beide zijden begeleid door een lage haag. Achter de haag ligt aan de westzijde een fietspad en aan de oostzijde een parallelweg met daarna huizen gelegen. Aan beide zijden zijn op regelmatige afstand bomen langs de weg geplaatst.

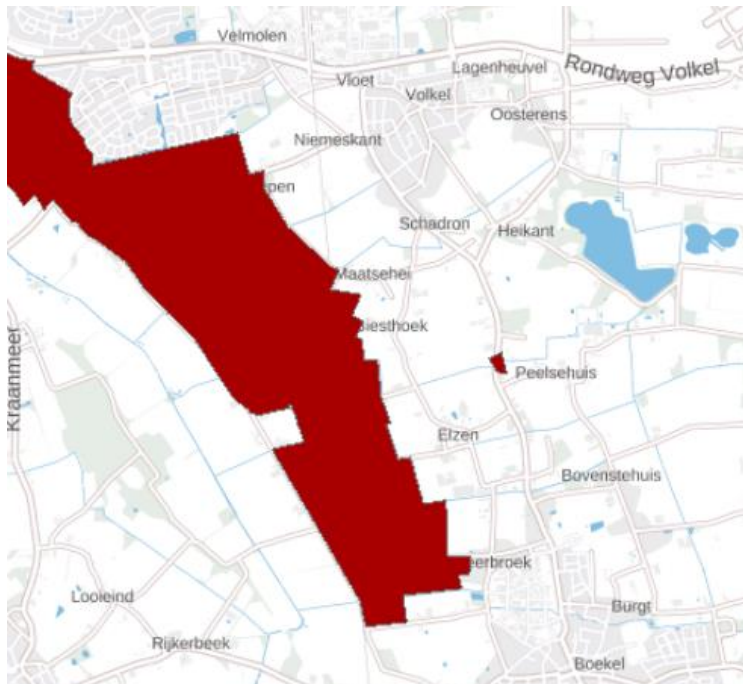
De *Brabantstraat* (volgend van noord naar zuid) heeft aan de westzijde een afwisselend zicht. Het kleine aantal boerderijerven geeft ruim zicht op het open akkerland. Verder zuidelijk worden de zichten steeds verder. Bij Schadron ligt de bebouwing (boerderijen zijn hier afgewisseld met woonhuizen) dichter bij elkaar. De oostzijde van de Brabantstraat liggen afwisselend boerderijerven, woonhuizen en doorkijkjes naar open akkerland. Nabij het samenkomen met de Zeelandsedijk is de Rijksmonumentale molen Nije Kreiter direct langs de weg zichtbaar. De Brabantstraat wordt aan de westzijde begeleid door een fietspad en op onregelmatige afstand van elkaar worden de tuinen van de huizen afgewisseld met bomen.

De *Zeelandsedijk* (volgend van noord naar zuid) wordt in het noordelijkste gedeelte gekenmerkt door de weidsheid aan beide zijden van de weg. Individuele boerderijerven langs de weg zorgen voor afwisseling in de vergezichten. Vanaf Oosterens wordt de bebouwing dichter en zijn de doorzichten voornamelijk nog aan de (noord-)westzijde van de weg zichtbaar, aan deze zijde wordt de weg ook begeleid door laan beplanting vanaf Oosterens. Rond veel van de erven zijn middelhoge hagen geplaatst.

Aardkunde

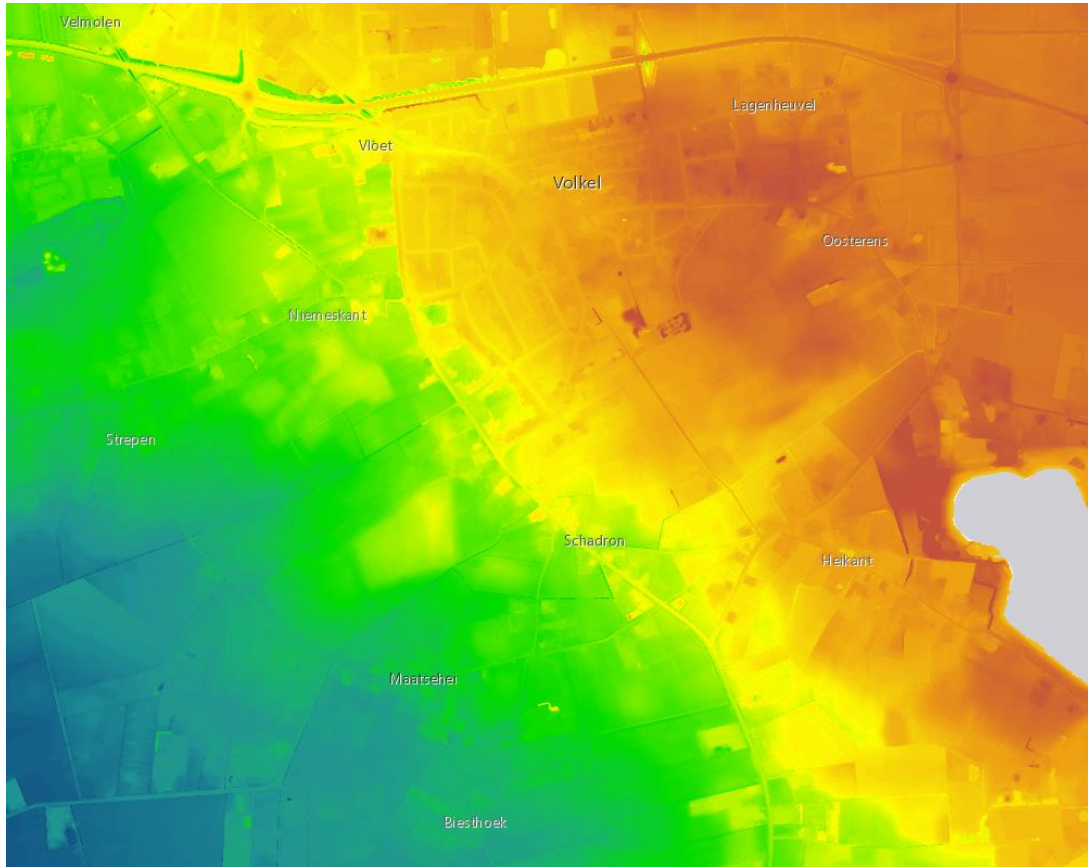
De Peelrandbreuk Maashorst is een aardkundig waardevol gebied net buiten het studiegebied aan de noord- en westzijde van Uden. In het zuiden loopt de Peelhorstbreuk door tot Boekel, zie afbeelding 3.5.

Afbeelding 3.5. De aardkundig waardevolle Peelrand breuk net buiten het studiegebied (rood = aardkundig waardevol)

Kijkend naar het reliëf in het gebied valt op dat de huidige Leeuwstraat exact op de grens tussen hogere gronden met de dorpen Uden, Volkel en Heikant ligt. Ten westen van de weg en de dorpen ligt het lager gelegen beekdal. De Zeelandsedijk doorkruist, in dwarse richting, deze hogere rug.

Afbeelding 3.6. Hoogtekaart studiegebied (AHN viewer 3; grofweg van blauw = 12 m boven NAP tot rood = 22 m boven NAP)

3.2 Cultuurhistorie

Historische geografie

De historische wegenstructuur rondom Volkel is goed behouden gebleven, zowel de Leeuwstraat als de Zeelandsedijk maken deel uit van het historische wegenpatroon. Dit is door de tijd ontwikkeld en aangevuld met grootschalige nieuwbouwwijken met bijbehorend stratenpatroon. Dit is voornamelijk rondom Volkel ontwikkeld. Langs de Leeuwstraat vanaf Vloet, via Schadron, richting Heikant en de Zeelandsedijk richting Heikant zijn enkel langs de weg uitbreidingen van (historische) boerderijerven te zien.

De Welstandsnota beschrijft beknopt de bebouwingsgeschiedenis van de verschillende landschapstypen. Vanaf de Vroege Middeleeuwen zijn op de hogere zandrug akkercomplexen aangelegd. De bebouwingstructuur in deze landschappelijke zone wordt gekenmerkt door kleine clusters van boerderijen grenzend aan de kampongtingingen, wat later het open akkergebied zou worden.

De nattere broekgronden in de omgeving van de Leijgraaf zijn vanaf de Late Middeleeuwen ontgonnen. Kenmerkend voor de bebouwingsstructuur zijn de langgerekte wegen die parallel lopen aan de belangrijkste watergangen.

De voormalige heidegebieden ten oosten van de Peelhorst zijn vanaf circa 1925 ontgonnen. Kenmerkend voor dit landschapstype is het rationele wegen- en verkavelingspatroon.

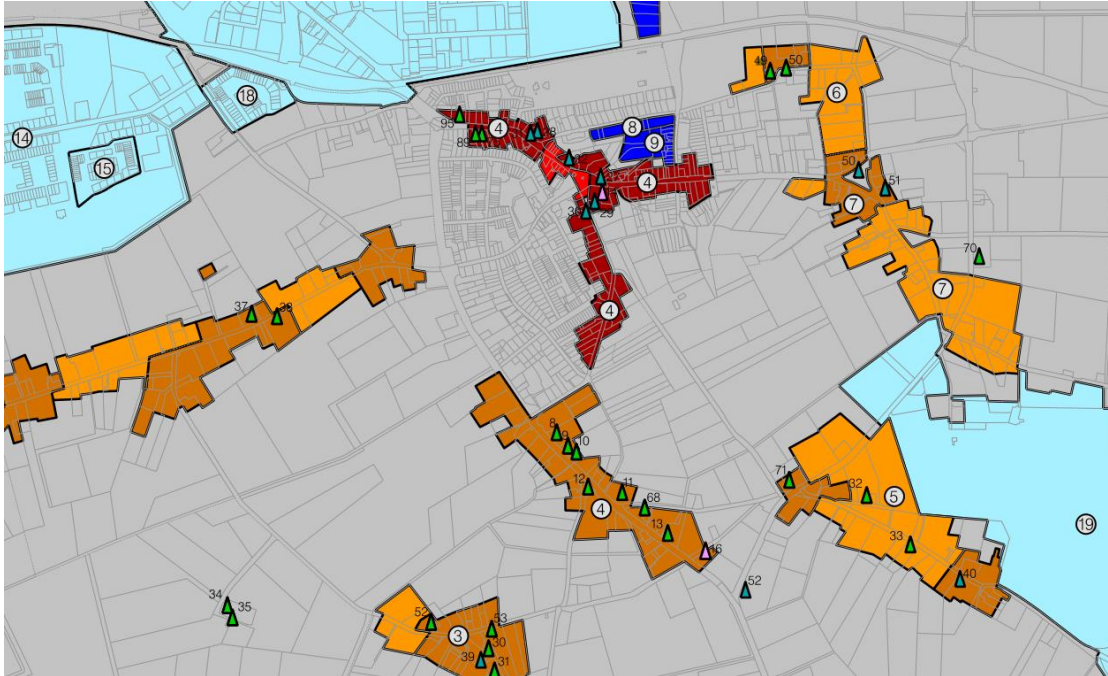
Historische stedenbouw

Het studiegebied heeft verschillende soorten dorpen en buurtschappen: weggehuchten en kerngehuchten. Schadron, Heikant en Vloet zijn typische *weggehuchten*. Deze gehuchten liggen langs de wegen tussen het lager gelegen beekdal en de iets hoger gelegen akkers. In veel gevallen zijn deze wegen en de aangrenzende bebouwing opgenomen in de bebouwde kom, waarbij de relatie met het aangrenzende landschap verloren is gegaan. Schadron en Heikant zijn, weliswaar gemoderniseerd, nog goed als weggehucht herkenbaar. Andere dorpen ontstonden juist tussen de akkers en zijn vanuit een centrale kern uitgegroeid als *geconcentreerd gehucht*. Volkel is hiervan een duidelijk voorbeeld. Het kerkdorp Volkel ontstond op de kruising van drie wegen: de Antoniusstraat, de Kloosterstraat en Rudigerstraat. In het centrum van het dorp lag een pleintje waaraan sinds 1455 een kapel stond.

In het studiegebied zijn in de Welstandsnota verschillende *historische bouwclusters* benoemd. Deze historische bouwclusters zijn veelal de historische buurtschappen die kenmerkend zijn voor het historische Brabantse landschap. Vroeger lagen deze buurtschappen verspreid in het open landschap, maar tegenwoordig zijn ze vaak vastgegroeid zijn aan grotere dorpskernen. Voor Kooldert/Hoge Randweg, Brabantstraat, Heikant, en Oosterens zijn dit delen met ambitieniveau A en ambitieniveau B (zie afbeelding 3.4). Voor gebieden met ambitieniveau A worden meer en strengere beoordelingscriteria toegepast. Bij ambitieniveau B wordt primair op het handhaven of gericht veranderen en verbeteren van de basiskwaliteit van het gebied gestuurd. Bij de bebouwingsclusters is vooral de relatie met het open buitengebied karakteristiek, omdat tussen de verschillende boerenerven ruime doorzichten bestaan. Kooldert/Hoge Randweg is een afwisselend lint waar in kleine clusters bebouwing te vinden is. Hierdoor is aan weerszijden regelmatig het achterliggende landschap zichtbaar. De Brabantstraat (bij Schadron) wordt gekenmerkt door de beeldbepalende panden langs de straat. Dit zijn bijvoorbeeld (langgevel)boerderijen, woonhuizen uit het Interbellum en de stoomzuivelfabriek St. Antonius. Bebouwingscluster Heikant is gecentreerd rondom een driehoekige open ruimte binnen gesloten bebouwing. Het cluster is historisch versterkt door de aanwezigheid van de Rijksmonumentale molen Neije Kreiter (afbeelding 3.5). Het laatste historische cluster Oosterens heeft twee driehoekige groenstructuren en heeft door de zichtrelaties met het omliggende gebied een landelijke karakteristiek.

Voor verschillende gebieden zijn een *beeldskwaliteitplannen* gemaakt: Velmolen Oost, Velmolen Buiten, Volkel West en Hemelrijk. De beeldkwaliteitsplannen van Velmolen Oost, Velmolen Buiten en Volkel West bevatten geen ruimtelijke of historische kenmerken van de Boekelsedijk of de Leeuwstraat. In het beeldkwaliteitsplan Hemelrijk staat de Zeelandsedijk beschreven als de stedelijke/stenige zijde van recreatiegebied Hemelrijk.

Afbeelding 3.7. Welstandsnota in kaart (Historische dorspgebieden/bebouingslinten donkerrood = ambitieniveau A en rood = ambitieniveau B; Historische bebouingsclusters donkeroranje = ambitieniveau A en oranje = ambitieniveau B; lichtblauw = beeldkwaliteitsplannen; overige ensembles = blauw; groene driehoek cultuurhistorische beeldbepalend pand; turquoise driehoek = gemeentelijk monument; lila driehoek = rijksmonument)

Rondom de Rijksmonumentale molen Neije Kreiter is op afbeelding 3.4 een molenbiotoop (rode arcering) weergegeven. Binnen deze biotoop is bebouwing in de hoogte aan beperkingen gebonden om de windinvang van de molen niet te verstoren.

Afbeelding 3.8. Rijksmonumentale molen de Nije Kreiter (bron: molendatabase.nl)

Op de kruising Brabantsestraat Zeelandsedijk staat een gemeentelijk monument. Dit is een op sokkel geplaatst kruis met vastgenagelde Jezusfiguur.

Er zijn enkele beeldbepalende panden aangewezen. Langs de Brabantstraat zijn dit er zeven en langs de Zeelandsedijk staan twee beeldbepalende panden.

Archeologie

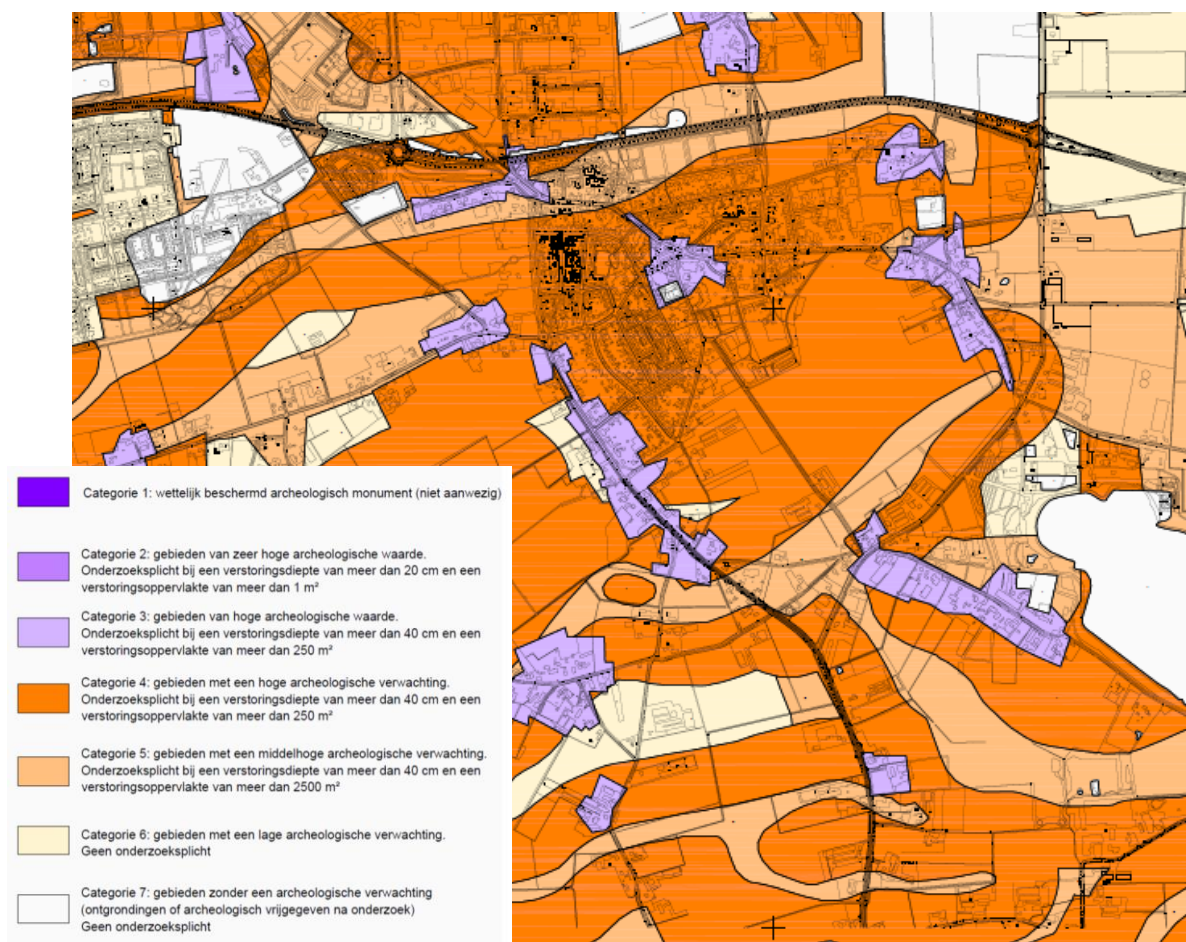
Bekende archeologische waarden

In het studiegebied liggen geen archeologische monumenten. De gemeente Uden heeft tot op heden geen archeologische aandachtsgebieden of archeologische monumenten aangewezen.

Verwachte archeologische waarden

Het gehele studiegebied kent middelhoge of hoge verwachtingswaarde voor archeologie (zie afbeelding 3.9). Hiervoor geldt een onderzoeksplicht bij een verstoringsdiepte van meer dan 40 cm en een verstoringsoppervlakte van meer dan 250 m². Afbeelding 3.9 laat zien dat over het algemeen genomen de voormalige beekdalen middelhoge verwachting laten zien en het overgangsgebied en de zandruggen hoge verwachtingswaarden. Dit volgt uit het feit dat de drogere gebieden eerder, en daardoor langer, bewoond werden. De kans op archeologische vondsten neemt hierdoor toe. Rond de historische bouwclusters geldt hoge archeologische waarde, niet enkel verwachtingswaarde. De onderzoekseisen zijn hiervoor gelijk.

Afbeelding 3.9. Archeologische beleidskaart gemeente Uden

4

EFFECTBESCHRIJVING

In dit hoofdstuk leest u een beschrijving van de effecten per alternatief. De effectbeschrijving voor aardkundige waarden en voor archeologie is voor alle varianten hetzelfde.

Aardkundige waarden

Voor alle varianten geldt dat er geen effecten zijn op **aardkundige waarden**. Voor alle varianten geldt dat de weg door gebied loopt met middelhoge- of hoge archeologische verwachtingswaarde.

Alle alternatieven en varianten hebben geen effecten op de aardkundige waarden.

Archeologie

Voor het criterium **archeologie** geldt voor alle varianten een onderzoeksplicht bij ingrepen dieper dan 40 cm of groter dan 250 m² in oppervlakte.

Alle alternatieven en varianten hebben negatieve effecten op de verwachte kwaliteiten.

4.1 Alternatief A Westelijke randweg

Landschapstype en -structuur

Alternatief A, waar de weg om Niemeskant heen loopt, doorkruist de landschapstypen voormalige kamptonginningen en broeken. Omdat van beide landschapstypen tegenwoordig kenmerken (zoals kleinschalige besloten akkers) afwezig en slecht beleefbaar zijn, is er geen effect op de fysieke en beleefde kwaliteit. De samenhang en representativiteit van het landschap wordt wel verder aangetast; er is dus wel een verder effect op de informatiewaarde en samenhang (inhoudelijke kwaliteit) van de landschapsstructuren.

Alternatief A heeft enkel negatieve effecten op de inhoudelijk kwaliteit van de landschapstypen en -structuren.

Ruimtelijk-visuele kenmerken

Alternatief A loopt dwars door open gebied en zal vanaf veel plaatsen zichtbaar zijn, voornamelijk vanaf de historische wegen met doorzichten op het open achterliggende landschap. Omdat alternatief A een nieuwe weg is, staan hier nog geen boerderijen en woningen langs. De samenhang tussen het dorp en de omliggende open ruimte verdwijnt hierdoor. Ook verdwijnt de relatie met de historische landschapsstructuur en daardoor de leesbaarheid van het landschap die samenhangt met oriëntatie (oost-west). Kortom: de inhoudelijke kwaliteit van de ruimtelijk-visuele kenmerken neemt af. Een nieuwe weg door het open landschap tast de fysieke kwaliteit van het open landschap aan, de gaafheid en het oorspronkelijke open karakter gaat verloren en is niet eenvoudig te mitigeren. De beleefde kwaliteit van het open landschap worden ook aangetast. Het gebrek aan bebouwing en beplanting zorgt ervoor dat het open landschap beter beleefbaar is vanaf de nieuwe weg, hoewel de zichten op de achterzijde van boerderijerven de toegevoegde beleefde kwaliteit beperkt houden.

Alternatief A heeft negatieve effecten op zowel de inhoudelijke als de fysieke en beleefde kwaliteiten van de ruimtelijk-visuele kenmerken.

Historische geografie

Alternatief A omvat een nieuwe weg ter toevoeging aan het historische wegennet. De historische functie van de weg (Leeuwstraat) komt hiermee te vervallen. Tevens ligt de nieuwe hoofdverbindingsweg niet meer op de grens tussen het lager gelegen beekdal en de hoger gelegen zandrug waarop de dorpen liggen. Deze historisch geografische structuur van de omgeving wordt daarmee sterk aangetast, zowel de samenhang als de representativiteit van de inhoudelijke kwaliteit, maar ook de fysieke kwaliteit de het wegenpatroon. De beleefde kwaliteit van de historische geografie in dit gebied zal afnemen.

Alternatief A heeft negatieve effecten op zowel de inhoudelijke als de fysieke en beleefde kwaliteiten van de historische geografie.

Historische stedenbouw

Variant A doorsnijdt de historische bouwclusters Kooldert/Hoge Randweg en Brabantstraat. Beeldbepalende panden beeldbepalende panden Hoge Randweg 12/12B en 13 worden door de ingreep niet geraakt en daardoor niet aangetast. Aanpassing van de weg door deze bouwclusters heeft effect op de fysieke kwaliteit en op de beleefde kwaliteit van de historische bouwclusters. De historische samenhang tussen de bestaande weg en de daaraan liggende bebouwing wordt aangetast. Dit heeft invloed op de herkenbaarheid van het bouwcluster. Ook de beleving van de bouwclusters zal veranderen wanneer de hoofdweg het bouwcluster vanuit een andere richting ontsluit. Op de inhoudelijke kwaliteit treden geen effecten op.

Alternatief A heeft negatieve effecten op de fysieke en beleefde kwaliteiten van de historische stedenbouw.

4.1.1 Aanvullende effecten variant A2 Westelijke randweg lange variant

Subvariant A2 om Schadron heen heeft enkel aanvullende effecten op historische geografie en historische stedenbouw in vergelijking met variant A.

Historische geografie

Door de aansluiting van de nieuwe N605 op het driehoekige cluster van wegen bij Heikant, wordt het authentieke historische wegenpatroon aangetast. Hierdoor verdwijnt de zichtbare en herkenbare informatie over de ontstaanswijze van het gehucht en wordt naast de fysieke en beleefde kwaliteit ook de inhoudelijke kwaliteit aangetast omdat de informatiewaarde en representativiteit wordt aangetast.

Variant A2 heeft negatieve effecten op zowel de inhoudelijke als de fysieke en beleefde kwaliteiten van de historische geografie.

Historische stedenbouw

Voor sub-variant A2 om Schadron wordt een aansluiting met de Brabantstraat ontwikkeld direct in het driehoekige historische bouwcluster Heikant en bij de Rijksmonumentale molen Nije Kreiter. De verandering in zichtbaarheid heeft een negatief effect op de beleefde kwaliteit van dit bouwcluster. Verkeer vanuit zuidelijk richting op de Brabantstraat richting de N264 zal de Rijksmonumentale molen niet meer zien.

Variant A2 heeft negatieve effecten op de beleefde kwaliteit van de historische stedenbouw.

4.1.2 Aanvullende effecten variant A1 Westelijke randweg westelijk langs Volkel-West

Variant A1 loopt om Volkel-West heen en heeft enkel aanvullende effecten op landschapstype en -structuur en op de ruimtelijk-visuele kenmerken.

Landschapstype en -structuur

Variant A1 om Volkel-West heen raakt de open groene bufferzone langs de Boekelsedijk. Ook komt de weg langs het landschapspark Meulenreek te liggen. Dit heeft een negatief effect op de beleefde kwaliteit (rust en herkenbaarheid landelijk landschap) van het landschapspark.

Variant A1 heeft negatieve effecten op de beleefde kwaliteit van de landschapstype en -structuur.

Ruimtelijk-visuele kenmerken

Doordat de nieuwe weg door het laatste stukje open landschap tussen Uden en Volkel loopt, wordt deze openheid aangetast. De samenhang van de verbinding tussen het stadspark in Uden en het buitengebied wordt verstoord. Aantasting van dit laatste stukje open ruimte beperkt sterk de vervangbaarheid van de fysieke kwaliteit van dit open stukje landschap. Verlies aan zichtbaarheid heeft negatief effect op de beleefde kwaliteit van de ruimtelijk-visuele kenmerken, maar verlies van samenhang tast ook de inhoudelijke kwaliteit aan.

Variant A1 heeft negatieve effecten op zowel de inhoudelijke als de fysieke en beleefde kwaliteiten van de ruimtelijk-visuele kenmerken.

4.2 Alternatief B Huidige tracé Leeuwstraat

Landschapstype en -structuur

Omdat alternatief B over het huidige tracé loopt, zijn er geen nieuwe effecten op de landschapstypen en -structuur ten opzichte van het huidige tracé.

Ruimtelijk-visuele kenmerken

Omdat alternatief B over het huidige tracé loopt, zijn er geen nieuwe effecten op de ruimtelijk-visuele kenmerken ten opzichte van het huidige tracé.

Historische geografie

Omdat alternatief B over het huidige tracé loopt, zijn er geen nieuwe effecten op de historische geografie ten opzichte van het huidige tracé. Het huidige historische wegennet blijft behouden.

Historische stedenbouw

Alternatief B doorkruist, evenals de huidige weg, historisch bouwcluster Brabantstraat met vele beeldbepalende panden (Brabantstraat 2/2A, 4, 4a/6, 12, 13, 18 en Zandstraat 1). De beleefde kwaliteit van deze panden verandert negatief wanneer de nieuwe weg of fietspad hier vlak voorlangs loopt.

Alternatief B heeft negatieve effecten op de beleefde kwaliteit van de historische stedenbouw.

4.3 Alternatief C Oostelijke randweg

Landschapstype en -structuur

Alternatief C doorkruist de voormalige kamponggingen. Doordat de weg dit landschap in twee delen snijdt wordt het voormalig kampongginglandschap kleiner. Omdat de kenmerken van dit landschapstype tegenwoordig enkel beperkt aanwezig en/of beperkt beleefbaar zijn, is er geen effect op beleefde kwaliteit. De samenhang en representativiteit van het landschap wordt wel verder aangetast; er is dus wel een negatief effect op de inhoudelijke kwaliteit van de landschapsstructuren.

Alternatief C heeft negatieve effecten op de fysiek en inhoudelijke kwaliteiten van de landschapstype en -structuur.

Ruimtelijk-visuele kenmerken

Alternatief C loopt dwars door open gebied en zal vanaf veel plaatsen zichtbaar (beleefbaar) zijn, voornamelijk vanaf de historische wegen met doorzichten op het open achterliggende landschap.

De beleefde kwaliteit van het open landschap wordt daarmee aangetast. De samenhang tussen het dorp en de omliggende open ruimte verdwijnt hierdoor. Ook verdwijnt de relatie met de historische landschapsstructuur en daardoor de leesbaarheid van het landschap die samenhangt met oriëntatie. Kortom: de inhoudelijke kwaliteit van de ruimtelijk-visuele kenmerken neemt af. Een nieuwe weg door het open landschap tast de fysieke kwaliteit van het open landschap aan, de gaafheid en het oorspronkelijke open karakter gaat verloren en is niet eenvoudig te mitigeren. Omdat alternatief C een nieuwe weg is, staan hier nog geen boerderijen en woningen langs. De weg biedt meer zicht op het open landschap, maar de horizon ligt minder ver weg en de zichten op de achterzijde van boerderijerven hebben eerder een negatief effect op de beleefde kwaliteit.

Alternatief C heeft negatieve effecten op zowel de inhoudelijke als de fysieke en beleefde kwaliteiten van de ruimtelijk-visuele kenmerken.

Historische geografie

Alternatief C wijkt af van het historisch wegenpatroon. In het bijzonder het driehoekig cluster bij Heikant wordt doorkruist, waardoor zowel de gaafheid (fysieke kwaliteit) als de informatiewaarde en samenhang met het omliggende landschap (inhoudelijke kwaliteit) en de zichtbaarheid en herkenbaarheid (beleefde kwaliteit) van de historische geografische ontstaanswijze wordt aangetast.

Alternatief C heeft negatieve effecten op zowel de inhoudelijke als de fysieke en beleefde kwaliteiten van de historische geografie.

Historische stedenbouw

De nieuwe weg bij alternatief C doorkruist het historisch bebouwingcluster Heikant. Van de samenhang (inhoudelijke kwaliteit) en de gaafheid (fysieke kwaliteit) van de driehoekige basis van dit cluster wordt volledig verstoord. De beleefde kwaliteit van het historische karakter van dit cluster, mede mogelijk gemaakt door de Rijksmonumentale molen, wordt ook teniet gedaan door de modern weg. Rondom de Rijksmonumentale molen mag 100 m rondom de molen, de binnenste ring van de molenbiotoop geen obstakels voor de windvang van de molen gebouwd worden. Ook doorsnijdt alternatief C het historische bouwcluster van Oosterens, wat een negatief effect heeft op de beleefde kwaliteiten.

Alternatief C heeft negatieve effecten op zowel de inhoudelijke als de fysieke en beleefde kwaliteiten van de historische stedenbouw.

4.4 Alternatief D Huidige tracé Zeelandsedijk

Landschapstype en -structuur

Omdat alternatief D over het huidige tracé loopt, zijn er geen nieuwe effecten op de landschapstypen en -structuur ten opzichte van het huidige tracé.

Ruimtelijk-visuele kenmerken

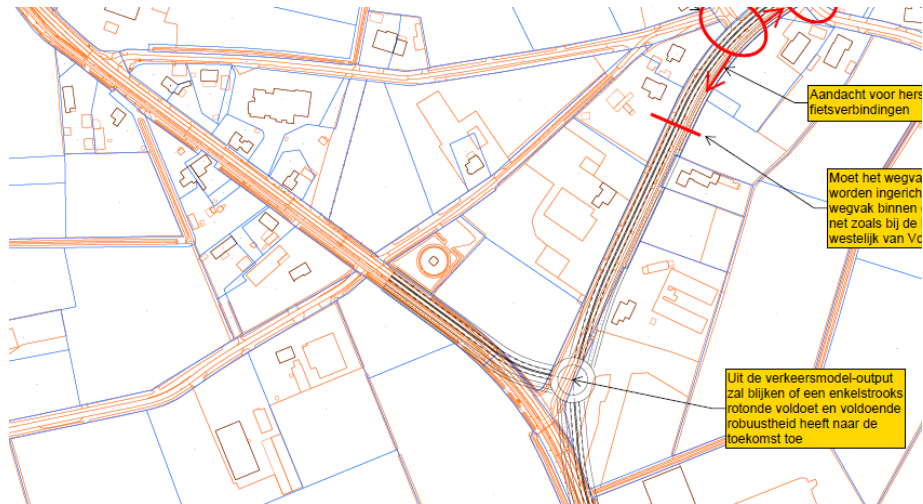
Omdat alternatief D over het huidige tracé loopt, zijn er geen nieuwe effecten op de ruimtelijk-visuele kenmerken ten opzichte van het huidige tracé.

Historische geografie

Bij alternatief D zijn er negatieve effecten op het historische wegenpatroon bij Heikant. Deze aanpassing van het wegenpatroon is erg beperkt en heeft nauwelijks tot geen effect op de inhoudelijke en beleefde kwaliteit. Enkel de fysieke kwaliteit van het wegenpatroon wordt beperkt aangetast.

Alternatief D heeft negatieve effecten op de fysieke kwaliteit van de historische geografie.

Afbeelding 4.1. De minieme aanpassing op het driehoekige wegenpatroon bij Heikant

Historische stedenbouw

Bij alternatief D doorsnijdt de historische bouwclusters Oosterens en Heikant. Aanpassing van de weg door deze bouwclusters heeft een negatief effect op de beleefde kwaliteit van de historische bouwclusters vanwege effect op de herkenbaarheid van de historische clusters. Op de samenhang, de representativiteit, de zeldzaamheid en de informatiewaarde en dus op de inhoudelijke kwaliteit treden geen effecten op. Op de gaafheid van het bouwcluster treden geen nieuwe effecten op ten opzichte van de huidige situatie, er zijn dus geen effecten op de fysieke kwaliteit.

Alternatief D heeft negatieve effecten op de beleefde kwaliteit van de historische stedenbouw.

5 EFFECTBEOORDELING

5.1 Overzicht

De effecten van de verschillende alternatieven en varianten zijn in tabel 5.1 uiteengezet. In paragrafen 5.2 tot en met 5.5 volgen per alternatief de hoofpunten uit de effectbeoordeling.

Tabel 5.1. Beoordeling van de effecten van de verschillende varianten op landschap en cultuurhistorie

Aspect	Waarderingscriteria	A	A1	A2	B	C	D
landschap	landschapstype en -structuur	-	-	-	0	-	0
landschap	ruimtelijk-visuele kenmerken	--	--	--	0	--	0
landschap	aardkunde	0	0	0	0	0	0
cultuurhistorie	historische geografie	--	--	--	0	--	-
cultuurhistorie	historische stedenbouw	-	-	-	-	--	-
cultuurhistorie	archeologie	-	-	-	-	-	-

5.2 Alternatief A

Omdat alternatief A een nieuwe weg door open landschap betreft, zijn er negatieve effecten op de landschapsstructuur, ruimtelijk-visuele kenmerken en de historische geografie in het studiegebied. Vooral de aanpassing van het nog aanwezige historische wegenpatroon zorgt voor aantasting van de cultuurhistorische leesbaarheid van het landschap. Ook op historische stedenbouw is deze variant negatief beoordeeld vanwege de doorsnijding van verschillende historische bouwclusters. De negatieve beoordeling op archeologie volgt uit doorsnijding van gebied met middelhoge- en hoge archeologische verwachtingswaarde.

Voor variant A1 zijn de effecten op de landschappelijke structuur en de ruimtelijk visuele kenmerken groter dan bij alternatief A vanwege de ligging langs landschapspark de Meulenreek en een groenbuffer bij Volkel-West.

Voor variant A2 zijn de effecten bij bouwcluster Heikant groter dan bij alternatief A vanwege aantasting van het historische wegenpatroon en de stedenbouwkundige samenhang van het bouwcluster.

5.3 Alternatief B

Alternatief B volgt de bestaande Leeuwstraat en Brabantstraat, waardoor de negatieve effecten op landschap zeer beperkt zijn. Ook de historische geografie in het gebied blijft behouden. Wel treden effecten op voor de historische stedenbouw, omdat enkele historische bouwclusters met de beeldbepalende panden langs de Brabantstraat doorkruist worden. De negatieve beoordeling op archeologie volgt uit doorsnijding van gebied met middelhoge- en hoge archeologische verwachtingswaarde.

5.4 Alternatief C

Omdat alternatief C een nieuwe weg door open landschap vormt, zijn er negatieve effecten op de landschapsstructuur, ruimtelijk-visuele kenmerken en de historische geografie in het studiegebied. Vooral aanpassing van het nog aanwezige historische wegenpatroon zorgt voor aantasting van de cultuurhistorische leesbaarheid van het landschap. Dit geldt in alternatief C vooral bij Heikant, waar afgeweken wordt van het oorspronkelijke samenkomen van de Zeelandsedijk en de Brabantstraat. Vanwege aantasting van dit historische bouwcluster worden ook de historische stedenbouw negatief beoordeeld. De negatieve beoordeling op archeologie volgt uit doorsnijding van gebied met middelhoge- en hoge archeologische verwachtingswaarde.

5.5 Alternatief D

Alternatief D volgt de bestaande Zeelandsedijk waardoor de negatieve effecten op landschap zeer beperkt zijn. Ook de historische geografie in het gebied blijft nagenoeg behouden. Wel treden effecten op voor de historische stedenbouw, omdat enkele historische bouwclusters doorkruist worden. De negatieve beoordeling op archeologie volgt uit doorsnijding van gebied met middelhoge- en hoge archeologische verwachtingswaarde.

